

О.М. МУЗИЧУК,

докт. юрид. наук, проф., Харківський національний університет внутрішніх справ

РЕЦЕНЗІЯ НА МОНОГРАФІЮ П.В. МАКУШЕВА «ІСТОРІЯ, СУЧАСНІСТЬ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ДЕРЖАВНОЇ ВИКОНАВЧОЇ СЛУЖБИ В УКРАЇНІ»¹

За класичним визначенням, державою є особлива організація публічної, політичної влади пануючої соціальної групи, що володіє спеціальним апаратом управління і примусу. Саме наявність можливості примусу в інтересах суспільства робить державу виправданим досягненням справжньої демократії. Слід погодитися з численними авторами, які стверджують, що влада, яка не здатна забезпечити виконання своїх рішень, є лише коштовною декорацією. Тому справедливим слід вважати твердження, що виконавче провадження є однією з правозахисних функцій держави. Крім суду, існує значна кількість інших, у тому числі і правоохоронних, державних органів, покликаних і повноважних приймати рішення щодо захисту прав людини і громадянина, а також юридичних осіб. Але захист прав, свобод і інтересів не завершується прийняттям рішення. Після даного юридичного акту настає процедура виконання прийнятого рішення і саме тут, нерідко, виникають проблеми, які зводять нанівець високі конституційні гарантії та владні рішення, підбивають авторитет влади і авторитет вищого Закону, а також в цілому – й імідж держави. У практиці цивільних правовідносин виникає безліч ситуацій, коли компетентне рішення приймається несудовим органом (наприклад,

¹ Макушев П. В. Історія, сучасність та перспективи розвитку державної виконавчої служби в Україні : монографія. Херсон: Видавничий дім «Гельветика», 2016. 496 с. (ISBN 978-617-7479-25-2).

визнання претензійних вимог, вчинення виконавчого напису нотаріусом, рішення третейський судів тощо), коли конче потрібна уповноважена державна служба, яка би здійснювала примусове виконання даних рішень. Саме таку функцію в Україні виконує Державна виконавча служба.

У рецензованій монографії, виконаній на основі аналізу наукових праць українських та зарубіжних фахівців у галузі загальної теорії права, конституційного, адміністративного та інформаційного права, а також чинного законодавства України, міжнародного досвіду та законодавства, узагальнення практики їх реалізації, знайшли висвітлення багато аспектів функціонування виконавчої служби: історично-правова природа та соціальні детермінанти державної виконавчої служби, традиційна українська модель державної виконавчої служби в системі публічної влади: переваги та недоліки, онтологія виконавчого провадження в діяльності державної виконавчої служби як реалізація правозахисної функції держави, а також зарубіжний досвід правового регулювання діяльності представників державних органів у виконавчому провадженні.

Значне місце у монографії займає характеристика адміністративно-правового статусу державної виконавчої служби в Україні: сучасна система та структура державної виконавчої служби, функціональні особливості здійснення управлінської діяльності органами державної виконавчої служби, поняття та зміст адміністративно-правового статусу державного виконавця, принципи, функції та повноваження державної виконавчої служби, інформаційне забезпечення її діяльності, контроль та нагляд за діяльністю працівників органів державної виконавчої служби, а також взаємодія державної виконавчої служби з іншими державними інститутами в процесі здійснення нею примусового виконання рішень.

Особливої уваги заслуговує розділ рецензованого видання, який характеризує виконавчу службу як гаранта виконавчого провадження. В ньому розглянуті проблеми, що стосуються феномену правового режиму ви-

конавчого провадження, його сутності та гарантій дотримання прав громадян, правосуб'єктності державної виконавчої служби як учасника виконавчого провадження, виконавчих документів за рішеннями що підлягають примусовому виконанню державною виконавчою службою, взаємодії інститутів громадянського суспільства та державних виконавців, відповідальності державних виконавців за порушення законодавства про виконавче провадження.

В останньому розділі монографії автором запропоновані слушні шляхи удосконалення діяльності державної виконавчої служби в Україні: вказані напрямки удосконалення організації діяльності виконавчої служби в Україні та удосконалення нормативно-правового регулювання діяльності державної виконавчої служби, а також розглянуті можливості впровадження правового досвіду іноземних держав з регулювання діяльності суб'єктів, що забезпечують виконання обов'язкових рішень. Надано пропозиції щодо удосконалення якісного відбору на посади державних виконавців та гарантій їх ефективної роботи; упорядкування їх повноважень; поліпшення механізмів контролю та нагляду

за діяльністю державних виконавців; розширення переліку заходів недопущення уникнення боржниками виконання судових рішень; поліпшення процедури проведення прилюдних торгів; діяльності приватних виконавців, їх взаємодії із державною виконавчою службою, гарантій їх ефективної роботи; покращення інформаційного забезпечення діяльності державної виконавчої служби та приватних виконавців тощо.

У цілому монографія Макушева П.В. «Історія, сучасність та перспективи розвитку державної виконавчої служби в Україні» є завершеним комплексним науковим дослідженням генези, сучасності та перспектив розвитку адміністративно-правового статусу органів державної виконавчої служби в Україні, її системи, структури, функцій, принципів діяльності та повноважень як суб'єкта правовідносин у сфері виконавчого провадження. Дана наукова робота виконана на високому науковому рівні і може бути рекомендована як науковцям, науково-педагогічним працівникам і студентам вищих навчальних закладів юридичного спрямування, так й працівникам Державної виконавчої служби в Україні.

Музичук О. М. Рецензія на монографію П.В. Макушева «Історія, сучасність та перспективи розвитку державної виконавчої служби в Україні» // Форум права: електрон. наук. фахове вид. 2017. № 2. С. 152–153. URL: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/FP_index.htm_2017_2_26.pdf

Музычук А.Н. Рецензия на монографию П.В. Макушева «История, современность и перспективы развития государственной исполнительной службы в Украине»

Muzychuk A.N. Review of the monograph P.V. Makushev «History, Modernity and Prospects for the Development of the State Executive Service in Ukraine»